

A természettudományi tanács.

Irtá: Dr. Söpkéz Sándor műegyetemi tanár, orsz. gyűl. képviselő.

A természettudományok fejlesztése érdekében való intézkedésekről szóló törvényjavaslat előre láthatólag immár, hamarosan törvénycikké válik, s egy országos természettudományi alapot létesít.

Ennek a tanácsnak tulajdonképpeni célja az elméleti és az alkalmazott természettudományok rendszeres fejlesztése volna az által, hogy ez a tanács kijelölje az ország egyetemes érdekei szempontjából megoldásra váró legfontosabb és legsürgősebb problémákat, kijelölje azt az intézetet, ahol ezen a problémák megoldására szükséges kutatómunkák elvégzésének meg vannak a tárgyi és személyi előfeltételei, azután megindítja ezeknek a tudományos kutatómunkáknak elvégzését, irányítja és ellenőrzi azt, végül számon tartja ezeknek a tudományos kutatómunkák eredményét. És ez, előre is jellem, semmibe sem fog kerülni.

Csak úgy öletszerűen, hogy éppen eszembe jut, sorolok itt föl néhányat azok közül a nagy problémák közül, amelynek és amelyekhez hasonló nagy problémák megoldása volna a feladata ennek a tanácsnak és amelyeknek szerencsés megoldása mérhetetlen hasznára válnék a magyar mezőgazdaságnak és a magyar iparnak.

Ilyen problémák volnának: a műtrágya kérdése, a foszfor, a nitrogén és a kátrágya hatékonyossága, a különböző trágyák alkalmazása a különböző összetételű talajokban, a különböző növényeknél és a különböző megmunkálási módoknál a lisztek javítására al-

kalmak eljárásoknál a magyar lisztekkel való alkalmazása, a kenyér öregedésének, szikkadásának megakadályozása, a szalmából, kukoricaszárból való papírgyártás, a szikes talajok javítása, az Alföld öntözésének és az Alföld fő ivóvízzel való ellátásának kérdése, amely ma, amikor azok az életet, az energiát vivő elektromos drótok ott vannak az Alföld kapujában, nem látszik megoldhatatlan problémának; a föld mélyében fekvő kincseink kihasználása, ilyen például a bauxit-kérdés, a vasgyártás bauxitból, a magyar fürdők, a magyar ásványvizek tanulmányozása Budapest fürdővárossá való fejlesztésének tudományos megalapozása stb. Ipari téren: a benzin előállítása barnaszénből, barnaszénkát-rány felhasználása az utépítéshez; a kenőolajok előállítása magyar szén-olajokból, növényi anyagok felhasználása zsíradék készítésére, vagy például közegészségügyi téren a mai két nagy népbetegség, tuberkulózis és a rákbetegség gyógyítási módjainak kutatása.

Olyan dolgokat említek itt, amelyekről tudom, hogy földerítésük iránt már megindultak a tudományos kutatás műhelyeiben a munkálatok és pedig a siker minden reményével. Közismert dolog az orvostudomány terén, hogy az orvosok olyan régi, mint maga az emberiség, de sok ezer esztendő alatt nem segített a társadalom a beteg embertársain annyit, mint az utolsó negyven esztendőben, amióta a kísérleti kutatás eredményeit használják fel a gyógyításra.

Elő sorolhatnám még hosszú

sorát ezeknek a problémáknak, de csak így rendszertelenül soroltam föl azokat, amelyekről tudom hogy már ma is foglalkoznak velük érdemes tudósaink. Eltekintve az orvostudomány terén végzett kutatásoktól, amelyek célja nyilvánvaló, a fő cél a magyar mezőgazdasági és a magyar ipari nyersanyagok

célsezerűbb, mentől gazdaságosabb felhasználása és a hulladék-anyagok értékesítése. Folynak, természetesen, e szervezet létesítése után is, elvontabb tudományos kutatások is, de ne feledjük, hogy ami ma tudomány, az holnap gyakorlati alkalmazást talál és holnapután kényerrel jelent.

Szavak, csak szavak.

A szocialdemokrata párt hivatalos organuma, a Népszava vasárnapi számában bejelentette, hogy legközelebb a párt parlamenti képviselői tömegesen fogják meginterpellálni a kormányt munkanélküliség elleni intézkedéseket sürgetve. Struccpolitika lenne tagadni, hogy munkanélküliség igenis van, pedig nemcsak nálunk, hanem az egész világban, mint a háború utáni sok-sok baj egyik leg súlyosabbja. Senkinek sem lehet kifogása az ellen, hogy a szocialdemokraták ezzel a kérdéssel a Ház elé lépjenek és segítséget kérjenek. A dolog eddig a pontig annak rendje és módja szerint helyes, sőt kívánatos. Ahol azonban már anomáliák, sőt bizonyos önzintetlenséget kell az oly buzgalommal interpelláló szocialdemokrata képviselők számájára írunk, az ott kezdődik, hogy ezek az interpellációk túlságosan ösztentek ugyan, mint a kormány ellen felhasználott taktikai eszközök, de nem túlságosan ösztentek azon a ponton, hogy a szocialdemokraták tényleg szándékukban volna interpellációkkal elősegíteni a kormány mentő munkáját.

Tagadhatatlan, hogy ami eddig a munkanélküliség enyhítése körül történt, az mindvégig és kivétel nélkül a kormány kezdeményezéséből és a kormány tudatos erőfeszítéseiből sarjadt ki. Ki kell mondanunk azt a gyanunkat, hogy mikor a szocialdemokraták oly hévvel interpellálnak ebben az ügyben, sokkal kevésbé gondolnak azokra, akiknek érdekében az interpelláció állítólag elhangzik, mint a bárszonszékre, amelyekbe oly szívesen beülnek. Ha nem így volna, ilyen interpellációk helyett miért nem nyújtanak be a kormányhoz részletesen kidolgozott javaslatokat számadatokkal

és hasznos ideákkal megtűzdelve, amelyek esetleg új lényt vetethetnek erre a nehéz kérdésre? Miért maradnak meg, ha ez a tárgy szóba kerül, mindig csak a politikum terén, ahelyett, hogy a támadások tüzeiben vakon lövöldözve, gazdaságpolitikai konkrétumokat terjesztessenek elő? Ha állítólag a kormány hibás ebben a kérdésben s ha állítólag a szocialdemokraták jobban tudnák csinálni a dolgot, miéért erkölcselenség befolyása alatt hallgatják el azt, amit tudnak rejtük véka alá csodaszereiket, ahelyett, hogy a nagy nyilvánosság elé tárnák a ezzel hozzájárulnának a nyomorgók helyzetének javításához, akiknek érdeke, ahogy ők mondják, egyedül vezetői őket? A munkanélküliség kérdése annyira komoly kérdés, hogy taktikailag felhasználni még kormánybuktatás céljaiból sem szabad. Ha a szocialdemokraták tényleg tudnának segíteni s ezt csak azért titkolják el, mert meg akarják bukítani a kormányt, akkor rettenetes bünt követhet el. Munkanélküliek bórén és égettségén ne akarjanak érvényesülni az igen tisztelt szocialdemokrata pártvezérek. Ez olyan embertelen eljárás lenne, amelynek valóságát fel sem akarjuk tétellezni. Inkább fogadjuk el, hogy a szocialdemokraták is csak a bajokat látják, de ők sem tudnak remédiát minden bajra, mert ezek közül néhány sajnos a jelen pillanatban gyógyíthatatlan, gyógyíthatatlan pedig egy végzetesen kialakult helyzet s egy nemzetközileg kialakult szerencsétlen politikai atmoszféra miatt. Ami segítség, meg gazdasági helyzet áldozatainak segítségére s számukra a nyújtott darab kenyér bizonyára tízezerszer többet ér, mint a szocialdemokrata interpellációk üres, de mérgezett szavai.

„A MUNKA TÁRCÁJA”

Sálgótarjáni revü.

[Lokálpatriotizmus. Ünnepeit bajnok Nagyszasszony, Kisasszony, Montecchiek és Capulettik. Eljegyzés lámpafénylél. Sár, sár, sár. Tavaszvárás a Pipitén. Álomkirály. Idegen nyelvek. Gonosz nyelvek. Vajdó város, melynek három leve van és nem találja a szívet. Légy jó mindhalálig.]

A város egyik nevezetese közgyűlésén a legilletékesebb helyről hangzott el a szó: Lokálpatriotizmus. Mi az értelme ennek a vágyódásnak, melyet melegen lüktető szívhangok küld az etnicán alapuló értelemnek? Szeresd a várost melynek falai közé vetett a sors, ha pedig itt születél, annál inkább. Az emberi lélek szeretetre való hajlamosságának különös megnyilvánulása, hogy látszólag rejtett okokból tör fel a harag, a méltatlankodás, sőt a lelkisimulás és a guny is a város, a közösség iránt, melyben élete, vagy ennek rövidebb hosszabb szakasza lejárózik. Hiszen olyan közel áll a gyűlölet a szeretethez; csak egy kis érzékeny megértődés az önértkezés, egy szemernyi mellőzetés és már haragos hullámok tudódnak fel a mélyből és a várost, melyet azelőtt megértően simogató Catilina gyűlölettel átkozta meg. Hányzser kell hallanunk a gyönyösi lakótól Gyönyösi? Gyalázatos fészék. A pásztóitól: Pásztor? Szürke és unalmas; csak a bora jó. A gyarmatitól: Gyarmat? Az első három évben elragadó, a második három évben unalmas, a harmadik és negyedik három évben: csak szabaddulni ettől a fészektől, melyben érhet-

len de elkecsereedett harcot vív a Megye-ház a törvényszéki palotával, a csendőrlaktanya az Állomással, a kispolgár és kereskedő a nemességel és a katólikus templom a zsinagógával. És így tovább a megyei városokon át a megyei székhelyekig, majd ezen át az ország székesfővárosig. Pedig ez utóbbi kicsoda büszkeséggel magasztalják az égig a Margitsziget és a svábhgyi villák és szanatóriumok lakói, az Andrássy út házilajdonosai, a körüli lapok meg a ragyogó ékszerüzletek, kávéházak, divatterkeskedések, nagy árucarnokok, a bankok és a nagy iparvállalatok érdekeltjei. Tehát még van lokálpatriotizmus. Tanúság ez a tarjániai részére, hogy ne lásdák lefeletnek a helyzetet a szentől, ne bokrosodjanak és ha az utca kövezté az évi cipőszámát felszokkenti és ne essenek kétségbe, ha a város sok irányú fejlődésének tempója meg bizonyos kívánni valót hagy fenn; Tarján megérdemi a szeretettel lakói részéről és a gazdasádját ehhez a kanyargós, szétszaladó, majd összefutó alakulat polgáraitól. Hiszen olyan megható furcsasággal kapaszkodik házaival a Pécskő alá meg a Meszes alá és a Vadaskert felé. Gyönyörű keltós keret közé helyeztet közösség és a város és közvetlen környezetének romantikus korszorja áthalik a nagyszerű vidékig, melynek gyöngyei a Karancs, a Pécskő és a történelmi hangulatú Áttenésgesedett Sálgó. De hiszen ez még nem elég kiált fel az epés okvetellenkedől Nos igen. A lokálpatriotizmus kifejezéséhez erősen hozzátartozik a város vezetőségének kulturális érzéke, a helyes várospolitika, a közönség előlékényi, figyelmes kielégítése, a rend, a körültekintő

haladás, az adóügy és tartozékainak helyes mederbe terelése. Most azonban jó uton halad, mert a város tisztviselői kárának rátermettsége, szakavatottsága, minden jótékony, hazafias mozgalmában vezető szerepe és szociális ügybuzgóssága megteremtik azt a légkört, melyet ha a lelki légsúlymérő nem is jelezhet mindig a legmagasabb fokon, de mégis megmutatja a nyugodt s részre nem hajló kritikának az irányt, mely a lokálpatriotizmus kifejezéséhez vezet...

Miféle jóleső érzéssel és büszkeséggel töltheti el a város közönségét, ha realitáskézik a Bányatelepen lefolyt ünneplésre, melyet a város fiának bajnoki győzelme alkalmából rendezett. Ugy véljük, hogy az aranyórát azok az igaz győngyök tették meg értékesebbé, amely győngyök a meghatott anyai szív utáni peregetek le az edes szülő szemébeiből. Az ilyen asszonyok nyomából fakadnak ki a Nagyszasszonyok. Míg ugyanis a kisasszonyok száma nagy arányban növekedik, a Nagyszasszonyoké fogyófélben van akár a tűzföldi lakóké.

Kisasszony ma mindenki, aki bu-burizáruztól visel számos változataiban, a kurtá szoknyáért rajong és keserű szívvel látja ennek alkonyát, testiszínű harisnyát hord, szűk cipőben — magas és legmagasabb sarokkal rajta — gyötírt kávé; sőtúvas a melegtőze, festéket rizaport fogyaszt reggelire és vacsorára; otthonos a társadalmi kérdésekben (gonosz nyelvek pletykát értenek alatta) a színházi élet bizonyos cikkei és fényképek kulturális mázának legfőbb fokmérője; szereti rajongásig a jazz zenét Alraune-t és Colette munkáit olvasni, meg van véleménye a nemi életéről, ajk-

Az acélgári kaszinó estélye.

A hetek óta tartó készülődés és bájos izgalom eredményeként szombaton, 8-án este volt megint az Acélgári Kaszinó estélye. Minden tekintetben fényes külsőségek és belső melegség jellemzők az idény legelegánsabb estélyét. Minden nevesebb családja a városnak képviseltette magát, hogy a vidék és Bpest, Bgyarmat sok vezető családja látogatásának megfelelő keretet adjon, de még hogy farsangi kedélyességgel maga is jól mulasson.

A Reguly Árpád főrendező ízlését tükröző nagyszerűen feldisztált színházterem kicsinynek bizonyult a vendégsereg befogadására és a rendezőgárda által bevezetett hatalmas helytábor éppen csak hogy üllőhelyhez jutott. Előadás előtt Reguly Árpád főrendező üdvözölte a megjelent vendégeket és megköszönte Fabini Henrik gyárigazgató támogatását.

Az előadást, mely az estét bevettette kevés mondanivalónak van, mert a két egyfelvonásosban mindenki a műkedvelők színvonalát messze felülmúló legjobbat nyújtotta. Akár a „Samu”-ban szereplő Oláh Nusikát, Hegyi Pált, Levius Lászlót, Frics Gyulát — akár a „Cég araja”-ban brillírozó Röder Alfréd, Oláh Nusika, Mátyás Gábor, Licsnyánszky Antal, Szontagh Lajos és Bedő Albert szereplőket akarunk kicsicsérni nehéz volna — mert a dícséretet felülült nyújtották. Röder Alfréd két darab közti konferenciára szokás szerint a szellemesek sorozata volt. Ugyanúgy rendezte a két jölsikerült darabot.

A rövid előadás után Szántay István cigánybőr intésére Gábor bandája rahuzta a hagyományos Gömörben-Nógrádban csárdásra s a társaság táncra perdült, hogy az acélgári zenekar Urszutt „kapi” bácsi által dirigált keringőjére folytassa a vég nélküli táncfűzést.

A táncteremben csakhamar magasra hágott a hangulat és a kétórás szüpp csárdásnál már a férfiak színes sapkáiban, a hölgyek pedig confteti esővel vetk részt. A második meglepetés a mulató társaságot itt érte a csárdás végén, amidőn megszólalt a „bár”-ban az uri „dzsez” (Röder Alfréd, Hegyi Pál, Licsnyánszky Antal, Frics Gyula, Gábor Jenő). Vége hossza nem volt a tréfának az ugyane teremben felállított pezsgős bufett előtt, hol a következő hölgyek és úr alakultak hozzá nyabán az est sikeréhez: Liptay B. Jenőné — Förster Kálmán dr.-ral és Reguly Árpádné Plathy Elemérrel, Pántyik Babus Frics Gyulával és Zorkoczy Bőzsike vítezz dr. Szilágyi Sándorral, Plathy Ilke Kovássy Lajossal és Zelenka Panni dr. Holcsék Bélával, Krepuska Gézánné dr. Halyák

Zoltánnal és Bender Gyöngyike Schmidt Jenővel.

A legelső táncot kapott férfi versenysben a hölgyek a „Jó mákvirág” rangot Hasznizsny Imrénnek adományozták aki még egy ifj. Urbán Kálmán által rajzolt művészi diplomát is kapott.

A vig hangulatu társaság még reggel nyolc óra körül is együtt volt.

A megjelent hölgyek közül állabbiakat sikerült emlékeztetnő feljegyezni, előre bocsátott kérve esetleges feledékenységünkért.

Ürholgyok: Brezina Gyuláné, Botár Gyuláné, Csonka Györgyné, Fabini Henrikné, Fejes Ferencné, Dr. Förster Kálmánné, Galgó Józsefné, Gidró Jánosné, Haász Józsefné, Horváth Gézánné, v. Jónásch Ödönné, Kohut Adorjáné, Krepuska Gézánné idb., Krepuska Gézánné ifj., Liptay

Iskolaszentelés Marakodi pusztán.

Február 9-én lélekemelő ünnepség keretében szentelte fel Fehér Miklós esperes-tanfelügyelő a karancseszű községhez tartozó Marakodi pusztán az új iskolát, mely felerészben állami támogatással, felerészben Marakodi és Lászlóvölgy puszták derék népének áldozatkészségéből épült.

Megjelent ezen ünnepségen Dr. Visnovszky Rezső kir. tanfelügyelő is, akinek megértő támogatása és szorgalmazása a kultuszminiszter az állami támogatást megadta. Nőgrád vármegyében ezzel az új iskola építéssel a Csonka hazában amugy is páratlanul álló iskola-állapotok még inkább javultak. Amikor tudunk olyan vármegyéről, ahol 100, 200 község áll iskola nélkül, vármegyénkben nincs egy falu, sőt nagyobb pusztá sem, ahol ne volna iskola. Amikor ezt, mint statisztikai pozitívumot említjük fel, lehetetlen, hogy a legnagyobb elismerés hangján ne emlékezzünk meg vármegyénk kir. tanfelügyelőjéről, akinek ügybuzgalmát a kultusz kormány is többször nyilvánított elismeréssel honorálta és áldozatos munkájának gyümölcsét annyi ezer és ezer ember élvezi és kamatoztatja édes magyar hazánk kulturfőnyének érdekében.

Az új iskola hatalmas természet és udvarát sok száz ember lepte el. Ezalatt a két pusztá, Karancseszű, Gerge lakosai szép számmal jelentek meg, tanítóik és jegyzőikkel élükön.

Jenőné, Légrády Ferencné, Lénárd Károlyné, Majoros Józsefné, Matyuga Zoltánné, Merzlanovits Jánosné, Megele Béli, Nagy Bertalané, Nagy Béláné, Pántyik Árpádné, Puschnann Gyuláné, Ramshoffer Béláné, Spiska Mihályné, Schnell Gyuláné, Schönkö Zsuzsánné, Szabó Dezsőné, Szandner Gyuláné, Szántay Istvánné, Dr. Sztranyavszky Sándorné, Tarnay Kálmánné, Tabodó Tiborné, Dr. Tóth Mátyásné, Thury Jánosné, Waniek Dezsőné, Wanka Dezsőné, Veress Zoltánné, Zelenka Ottóné, özv. Zemplényi Sándorné.

Urleányok: Bender Gyöngyi, Csonka Dunika, Fejes Katóka, Fischer Rózsika, Krepuska Katóka, Luby Katóka, Megele Zsóka, Nagy Ilke, Oláh Nusika és Margoka, Szandner Mancika, Sztranyavszky Ilke, Plathy Ilke, Pántyik Babus, Zelenka Pannika, Zorkoczy Bőzsike.

Itt említjük meg, hogy egy férfi által találtak a vendégsereg eltávozása után a ruhatárban. Tulajdonosa átvetheti Reguly Árpádnál acélgár.

A szentelést Fehér Miklós esperes vezénylete Horváth László karancseszűi községének segédletével. A szertartás után az esperes oly gyönyörű beszédet mondott, melynek hatása kell, hogy egész életén elkísérje azt, aki hallotta. Gyönyörűen fejtegette a pusztán épülő iskola nagy-nagy jelentőségét az egyén, a község és haza szempontjából. Beszél arról a nemes és felelősségteljes munkáról, mely a tanítót és elkészít kell, hogy vezesse működésében. Megemlékezett a két pusztá lakosságának áldozatkészségéről és arról a szép jellemvonásáról, melyet az iskolához töltött oltárfaik megépítésével magáról kiállított. A szülői közösséggel oly szíves szülő, szeretetteljes szavakkal esztelte, hogy még kemény férfi arcokon is végig gördült a könny. Beszéd, helyesebben fejtegetés szónoklata — bár mind-nki megértette — nemcsak a puszták és falvak népének, hanem nagyvárosok tanult lakosságának is minden tekintetben megfelelt volna.

A szentbeszéd után szentmisét mondott az esperes az oltárfaikben elhelyezett szép Jézus-szive oltár előtt. Az istentisztelet a Himmusz hangjaival ért véget, mely után a kint levő tödultak be a helyiség megtekintésére.

Az ünnepségen megjelent Tabodó Tibor máltai lovag, országgyűlési képviselő is, aki Dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár-képviselőnek meleg üdvözlését

is tolmácsolta. Az államtitkár megértő és lelkes támogatásával az állami hozzájárulás megszerzésével nagy hálaért kötelezte a puszták lakóit, akik bár szegény földművelés és bányász emberek, de nem mes gondolkodásuk.

Jelen volt az ünnepségen Mészáros Ferenc karancseszűi jegyző, Dr. Barthole János körorvos, városunkból Horváth László városi tanácsnok, Obrincsik Ernő építész, aki teljesen díjtalanul készítette el a terveket és Lapsánszky János városi pénztárnok.

Ünnepség után a marakodi iskolaszék látta vendégül a megjelenteket a tanítói lakásban.

Az első felköszöntőt Gordos György pusztabíró mondotta a kormányzóra és Sztranyavszky államtitkára, majd Horváth László plébános a kir. és egyházi tanfelügyelőkre, a megjelent vendékekre és az iskolát építő lakosokra. — Fehér Miklós szellemes beszédben köszöntötte azt a szép egyetértést, mely a nép és vezetői között itt megvan s melynek áldásait kölcsönösen élvezik. Külön kiemelte Gordos Mátyás kispasztát, aki a nagyrétű oltár ajándékozta az iskolának, mely ezáltal temploma is lett e két pusztá lakóinak.

Beszédet mondott még idb. Gordos József is. széli elnök, Horváth László városi tanácsnok és Petróczy Gula levente főoktató.

Az oltár ügyes és izléses elkészítő: Omilyák Károly helybeli asztalosmestert és Oláh Ferenc szécsényi épít. vállalkozót, aki az iskolát építette, külön is megemlítjük a lelkiismeretes szép munkáért.

Jóleső örömmel figyeljük az alkotó munkát, mely a Karancs völgyében — Karancseszű lelkes plébánosának, a politikai hatóságoknak és a népek harmonikus együttműködése mellett oly szép eredménnyel folyik.

Hírek és különfélek

Személyi hír. Sztranyavszky Sándor dr. államtitkár kerületünk képviselője f. hó 8-án a delutáni gyorsvonattal városunkba érkezett családjával. Néhány látogatás után este megjelent az acélgári kaszinó mulatságán, 9-én délelőtti tárgyalásokat folytatott és küldöttségeket fogadott. A déli gyorsal családjaival együtt visszatért Budapestre. Képviselőnk mindenütt a legnagyobb szeretettel és ragaszkodással jelei kísérték.

Cserkészest az állomáson. A Máv. segédútiállomáson kedden este a bányász cserkészcsapat lelkes vezetője Kraft Aladár és segédúti Torday Lajos cserkészpropaganda estét tartottak. A szép számú érdeklődőknek Kra t Aladár a

viszonyok között sokszor tűntek már fel, de kifejezetten a társadalom még nem avatta fel őket és nem emelte fel egyhangu megértéssel és tisztelettel erre a legdiszesebb társadalmi polcra. A Nagyszonyt ugyanis nem a kormányzó nevezi ki, sőt még a főispán sem illetékes erre. Hosszu az ut, mely odáig vezet. A társadalom, mint collectiv észlelő és érzelőke valóság eszméi ra, hogy megadja ezt a legmagasabb kitüntést. Tárján utolsó négy évtizedben egy párszor már megcsendült ez a kifejezés, de általános érvényre nem emelkedett. Három kiváló asszonya volt Tárjának, kik erkölcsi magaslapon állva jótékonyaságot, a köz iránti sok irányú érdeklődést, új friss kitűnő generatio nevelést, magas műveltségüket szerénységgel párosítva emelkedtek a társadalom előismerésének legnagyobb fokára. Oszlatlanul tisztelte meg magát Tárján társadalma, mikor sok évi tarjáni működésével jutott elismerés a Rima volt vezérigazgatójának felesége a Nagyszonyi jelzőhöz, ki már az iglő családi sirbólban alussza örök álmát...

Op! — A családok!! A Montecchiek és Capulettik! A legszebb Romeo és a bájos Julia meghasonlottak. Még zeng a hajnali szerénád, melyet négyhuru lantján pengelt a troubadour, de erőszakosan elszállt a mór. Végre is a kibékülés Romeo és Julia között a Shakespear-i tragédia komor hangulata nélkül ért véget és Julia élve került Romeo karjába. Hogy az eljegyzés olyan lesz-e mint az iskola-utcai „Eljegyzés lámpafényénél” az nagyon valószínű. Az iskola-utca ugyanis Tárján legromantikussabb tája felé vezet. Nagy mulasztást

követ el, aki még nem járta meg a Menház-utca felé sétálva azt a köríves, összekötő utvonalat, mely a Menház-utcaból a Pécskö-utcabá vezet. A kilátás az összekötő utcáról még a tarjáni sok kiálló pont közül is kiemelkedik. Ami pedig a romantikát illeti az olyan eredeti annyira érdekes, mint Nápoly Beatrix korában (Rádió élet 6-ik szám) persze erősen kicsinyített formában. Errefelé is különösen a Pécskö patak mentén van a romantika és nem hiányzik ott Carmen sem. Ezen a környéken esett meg az utóbbi időben a hírhedt eljegyzés. A völgyény csinos, jóalakú fiatal bányamunkás (csillés); a menyasszony Carmen ivadék. A völgyény szöke szépségében kitűnően illett Carmen sötét haja és még sötétebb szeméhez. Mindkét szerelmes rajongott a romantikáért és miután a csillés minden éjjelét a bányában töltötte és reggel 8 óra tájban került haza nem vártak tovább az eljegyzéssel. A szobát teljesen besötétítették aztán meggyújtották az egy szoba konyha lakás petróleum lámpáját déli 12 órakor; felállították hozzá két carbid-lámpát, megszólalt a cimbalom, klarinét, hegedű trio és az eljegyzés megtörtént. Romantikus vidék, romantikus lelkek. Az Iskola-utca táján emelkedő masszív és jelesül kiképzett, tetszetős homlokzatú Katolikus Kőr székháza nem volt megelégedve ezzel a romantikával, melynek jelelű redőnyeit mind az öt front ablakában lebecsátotta...

De nemcsak romantika van Starjánban, hanem sár is. Sár, sár és megint csak sár. Minden irányban. Persze — és az egészen különösen és egyedülálló — legnagyobb a sár a Fő-utcán. Ha ki-

gynulnak este a villanylámpák és ragyognak a sűrű egymástánban büszkélkedő farsangi kirakatok, megindul a hat órai corso, majdnem Velencében képzeli magát a sétáló közönség, mert az erős villanyvilágítás a tócsák sötétbarna felületéről érdekes árnyalatokban vibrál a közönség felé. Hiszen a velencei lagúnák víze sem éppen kek, sőt — különösen egyes, helyeken alaposan szennyes — sötét s itt-ott bizony az illata is orrfacsaró... De sár van a Hunyad-utcaban is és a földből és vörös trószkából összedöngölt egyik oldali járó lakói vágyódó szívet tekintenek a tuloldalra, hol gondosan ápolat igazi kőjárda hivalkodik. Atjárra oda lehetetlen. Ez a lehetetlenség ugyan nem fizikai. A trozkaoldal lakói rendszerint ugyanis vagy maguk tisztítják lábballijukat, vagy az egy háztartási alkalmazottja hárul el a tisztgató s így inkább — kimélve a munkaért, no meg a lábballit, nem mernek átmenni az utcán hónapokon át terpeszkedő sár miatt. Ilyenkor aztán fájón tekintenek a Kálvária dombtetőre a három kereszt felé és cipelik tovább a keresztet... Ott pedig a Papis szomszédságában már valamelyes tavaszellő szellő lengedez. Igazában úgy van-e, vagy csak a tavaszt sóvárgó lélek álmodja oda, de a Papis már valóban készített tavaszi toilettét. Le-lerázta hótakaróját, megmegrezdül a levételen gallyak csucsa, némi a tavaszt sejtető madárral hangzik fel tört accordokban és dacára esneknek, sárnak, napnélküliségnek a Papis erősen készül és várja a tavaszt, úgy velük egész meghiitt tarjáni közönségével együtt. Alomkirálynő ő, mint a Magyar Színházé, de ébredezik, mint a lábballal el-

terülő kocsmá. Nemsokára felveszi zöld köppényt, nyakába kerül a kankalan aranytárga Bemberg selyem sál, lábairól lenvéri a sárcipőt és himes papucsot húz fel; majd jönnek a rigók, a pinytökék s velük együtt a vidám gyermekereg és a fúrge tarjáni turisták, egyik-másik vállalkozóbb tagja. Akkorra már az angol nyelv tanulás is hálkorra szorult, bár a gonosz nyelveknek nem lesz igazuk, hogy az angol nyelv tanulási izgatottság ne volna a haladás jele és meghódolás a nagy Britt-birodalom a világ nyelve előtt...

A tavasz tehát vajudik, de ezt cselekszi a megyei város is. És ez nem is lehet másképp. Hőmre fave van ennek a közületnek; az egyik acéből, a másik közsén és üvegéből, a harmadik — az autochton terület — vegyes. Kocsmák, kis- és nagykereskedések, ügyvédek, orvosok s egyéb városi honoratiókban álló kemény fél. Eközben, míg a három-lej erősen tusakodik, nem találják meg szívüket, amelyet egységek ugyan szívesen vesztek el, a kedd delutáni tanácsmenyi felolvasásokon, no meg a mindinkább szaporodó teadélutánokon és estélyeken, de hamarosan rátalálnak és ujjab forró, éltető vérhullámok szaladnak a közös szíven át és Vasváry Piroksa meg Möríc Zsigmond buzditására kitűzik a zászlót, melyen egy nagy stylizált erős szív lengedez, alatta jelszókép és felirással: „Légy jó mindhalálig.”

HELLER újdonság BARSÁJT DERBY

csapat tulajdonát képező mozgéppel tréfiás és komoly filmeket pergetett le, amely alkalmából ismét sokat mulatott a közönség Kraft Ali „bá” mokáin.

A „Mansz” salgótarjáni osztályának 1930 évi február 24-iki közgyűlése délután Horváth Géza, a Bpest-Stárjani Gépgyár igazgatója a „Bélgégyűjtésről” tart előadást. Ugy tudjuk, hogy ezen előadás iránt a férfiak részéről is nagy érdeklődés nyilvánul meg, azért már előre publikálni a határnapját.

Meghívó. A Baglyasajli Iparos Olvasókör Dubovszky Elemér igazgató főnöksége és Sinkovits János védnöksége alatt 1930. évi február hó 23-án este 8 órai kezdettel a Casino nagyeremében jelmezest estélyt rendez. Belpénzi személyenként 1 Pengő. A zenét Gábor cigány zenekara szolgáltatja.

Városunkban 1929. év folyamán elfogyasztott italok: 249.786 liter bor. 6.232 l. must, 77.704 l. pálinka, 9.470 l. édes pálinka, 10.723 l. szesz, 218.864 l. sör. Ami végeredményben a középárakat tekintve cca 1,100.000 P.

A Salgótarjáni Helyőrségi Altitzi Casino ma szombaton este 8 órai kezdettel műsoros táncestélyt rendez a R. K. Olv. Körben.

Március 9-én az Egri jogakadémia szegény hallgatóinak segélyezésére műsoros est lesz a Kath. Körben. A műsorismarokat nagy részben illusztris egri szereplők töltik meg.

Az északi plébánia szervezőbizottsága f. hó 23-án (vasárnap) d. u. 4 órára az acélgári olvasóegylet nagyeremében nagygyűlést hívta össze a Menház-utca, és Vaskapu-utca (Újtelep) határtól az acélgár felé eső részen lakó katolikusokat.

Gyermekeledadás Cereden. F. hó 1-én a ceredi r. k. iskolában igen jól sikerült gyermek kabaré volt. A szereplők között említésre méltó: Bucsok Julika és Simon marci Gyuri, Kis Simon Erzi és Tajti Margitka kedves előadása. Csavajda Imre és Tajti Júlia dialógia megnevelte a közönséget, Bene Ferenc Julika és Bucsok Mária kellemes hangjakkal szórakoztatták a hallgatóságot. Külön meg kell említeni a kis 4 éves Cene Ferenc lónak, aki megépő bátorágsággal mondotta el kis versét. A többi szereplők is kitűnően játszottak. Az érdem első sorban az igazán tehetséges és lelkes rendező Berger Irén r. k. okl. tanítóné, aki már lapunkat nem is egyszer örvendeztetett meg verseivel. A szindarabok nagy része is saját szerzeménye. Az előadás jótékony célú volt. Gratulálunk!!!

A „Mansz” salgótarjáni osztályának bányatelepi tagjai a január hónapban rájuk eső jótékony célú teadélután rendezése helyett, minthogy arra egyéb ünnepségek miatt alkalom nem nyílt, megváltás címen készpénzen 100 P-t adományoztak az egyesület céljaira. A „Mansz” elsőnöke bányatelepi tagjainak ez uton is hálás köszönetet nyilvánítja.

Tea est. Kedden (11-én) a Mansz, műsoros tea-estre hívta meg tagjait. Az acélgári Olvasóegylet nagy természetesen zsufolásig megtöltötték az érdeklődők. Az első szám Zelenka Panni nagyszerű zongorajátéka volt, majd nyolc magyarhás lánya toborzó táncra aratótt nagy tapsokat. Oláh Sándor zeneakadémiai növendék szép, mondhatnán művészi hegedűjátékát kísérte zongorán közismert tudással Hegyi Pál. Ezután Dr. Tóth Máttyás rövid tréfiás darabját játszották nagy ráteremtéssel és szinpadon otthonossággal Pántyik Baba, Frics Gyula, Mrász Gábor, Szontágh Lajos. Előadás után hiába hívta azonban a publikum lámpák elé a szerzőt, mert az ilyen téren szárnypróbálgatásait végző, de törekvő poéta eltűnt. Bejeztesül Lózy Hugó operánakes gyönyörű hangját ünnepelte a közönség, amely többször kényszerítette ismétlésre a művészt. A zongorakíséretet Röder Alfréd látta el nagy tudással. Szokatlanul lelkes látványt nyújtott a sok szép magyar ruha, melyben asszonyaink, leányaink jelentek meg. A Mansz. közszertelben és közszertelben álló elsőnökének Dr. Förster Kálmánnak szelleme beanyozta az estét, melyet a vezetőség néhány

tagja és Dr. Tóth Máttyás agilis Mansz-titkár nagy fáradsággal készítette elő. A sűrű-forgó háziaszonnyok és felszolgáló kisasszonyok alig győzték a párolgó tea felszolgáltatását, melyet türelmetlenül várt és nagy nehezen tudott megkapni a jelen sorok írója is.

Szülői értekezlet. A salgótarjáni állami polgári fiú és leányiskola a folyótánvben február 9-én délután hét órákor tartotta második szülői értekezletét. Az értekezleten dr. Clementis Kálmán városi tisztviselő orvosi tanácsos előadást tartott a tanulók fertőző betegségeiről. Ismertetette azokat a tüneteket, amelyekből az egyes betegségekre következtetni lehet. Beszél a betegségek terjedésének és terjesztésének útjairól, a bacilushordozókról, majd tanácsokat adott a fertőző betegségek elleni védekezésről. Részletesebben foglalkozott a ditteritiszszel és az ezt elhárító védőoltással, egyzersmind megismertette a védőanyag előállítását. A jelen voltak mindvégig feszült figyelemmel kísérték az érdekes előadást. A tanártestületen kívül 118 szülő, illetve érdeklődő volt jelen. Az igazgató az iskola és a szülők nevében köszönetet mondott az érdekesítő, tanulságos előadásért és felkérte a szülőket, hogy gyermekeik érdekében az előadó tanácsait a lehetőleg szigorú betartást igényezzenek. Az értekezlet végén az osztályfőnökök a hozzájuk forduló szülőknek és ezek helyetteseinek részletes felvilágosítást adtak gyermekeik felől.

A Szent Erzsébet Nőegylet és Leány Congregáció f. hó 22-én, szombaton este 8 órákor megtartandó, tombolával kapcsolatos teastealye iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az elővételi árusításra kiadott tombola jegyek nagy része már is elkel. Minden jel arra mutat, hogy a Nőegylet farsangi teastealye a siker jegyében fog lezajlani. A rendezőség változatos és hangulatos műsort állított össze a vendégek szórakoztatására. Az estélyen közreműködnek: Donázy Magda, Donázy Ilike, Rozonyi Cecília, Röder Alfréd, Budy Miklós, Klubez Pál, Köröczky György, Kruntorád Imre és Nagy Tibor. Köröczky György konferál. A zenét Rudas Rudi és zenekara szolgáltatja. Músort után az agilis háziaszonnyok fognak gondoskodni a tea mellé jobbnál jobb edességekről és szendvicsekről. A tombolán kétszáz szebbnél szebb tombola tárgy került kirosorlásra. A rendezőség felkért bennünket annak közlésére, hogy a meghívott mindenki hozza magával. Ugy a tagokat mint azok vendégeit és barátait — szeretettel várjuk! A viszontlátásra!

„Tüzek az éjszakában” március 1-én az acélgárban.

A Luther Szövetség I. családi estélyén megelt tereben folyt le a szép műsor, amelynek keretében Podhorecz Irén irendenta verset szavalt, Vertich Antal, Deman Gusztáv és Kovács Géza zongora triót adott elő számos megváltoztatással, Kovács Géza novella felolvasásával szórakoztatta a közönséget, Knapics Mária mély átérzéssel verset szavalt, majd Jesse Elza nagy tapsot aratva magánjelenetet adott elő. Aztán vetített képes előadás volt, amelynek keretében a büntetések és büntetőteszkek története került bemutatásra. Végül hangulatos társasjátékok keretében maradt pont 9 óráig együtt a közönség. A febr. 16-án tartandó estélyen közreműködnek Csillik Ernő, aki költeményei dúlt fog felolvasni, a Vertich-Deman duett, Gracza Margitka énekeszettel, Chlebovátz Kálmán, Markovits Gusztáv és Ötvös Zsuzsika szavallattal, valamint vetített képes előadás lesz. — Ruhatári díj 20. fillér.

A MANSZ f. hó 18-án kedden tartandó ismeretterjesztő délutánban Szabó Dezső ref. lelkész és Horváth Géza gyár-igazgató tartanak előadást, melyre a tagokat és érdeklődőket szeretettel várja és meghívja az elsőnök.

A Stefánia Szövetség vándorkör-sarainak céljaira 6 drb. kötött reklit és 6 drb. csecsemőinget küldött Légrady Béláné urnó Karacsberényből. A nemes lelki urnónek szorgalmas kezei ugy lát-

szik szüntelenül cselekszenek és buzdító példát szolgáltatnak mindenkinek. Az adományért ez uton is hálás köszönet.

Dr. Lusztig Miklós orvosi rendelőjét az Órangyal gyógyszertár emeleti helyiségébe helyezte át. (Bejárta a Főúccsra.)

Felhívás! Felhívom mindazon bajtársaimat, akik 1914. évi december hó 20-án a volt cs. és kir. losonci 25. gyalogezred IV. menetzászlóai, 2. századának kötelékében, Orosz—Lengyelországban a potoki harcokban résztvettek, hogy lak-címüket saját érdekében alulírottal közöni sziveskedjenek: Petróczy Károly Budapest, V. Szabadság-tér 11 sz. földsz.

„Tüzek az éjszakában” március 1-én az acélgárban.

A Kormányzó kihallgatáson fogadta vitéz Borbély Maczky Emilt a MOVE Frontharcos Szövetség elnökét. A Kormányzó hétfőn délután kihallgatáson fogadta vitéz Borbély Maczky Emilt a MOVE Oroszország Frontharcos Szövetség országos elnökét. A kihallgatás több mint másfél óráig tartott, melynek kapcsán vitéz Borbély Maczky Emil részletesen tájékoztatta a Kormányzót az országos frontharcos mozgalmáról, annak alap elgondolásáról, célkitűzéséről és eddig elért szervezési és szociális eredményéről. A tájékoztató kiterjedt mind azokra a frontharcos kérdésekre, amelyek igen sok esetben jogos és méltányos élelmeket jelentenek a frontharcosok életében. Vitéz Borbély Maczky Emil előterjesztés formájában azaz a kéressel járult a kormányzóhoz, hogy tekintettel a megoldásra váró szociális és erkölcsi frontharcos problémák nagy tömegére, tegye lehetővé a kérdés komplexumnak intézményes megoldását és pedig a MOVE Oroszország Frontharcos Szövetség elkelpézése szerint egy megalkotandó frontharcos törvény-jelen belül. A kormányzó nagy érdeklődéssel hallgatta vitéz Borbély Maczky előterjesztését és fejtegetését. Válaszában kijelentette, hogy őszinte örömmel veszi tudomásul a világháború után magyar frontharcosainak hazafias alapon történő egy táborba való szervezkedését, mert nézete szerint így egy osztatlan egységet alkotva könnyebben megoldhatók lesznek azok a kérdések, melyek a frontharcosok fokozottabb erkölcsi, hazafias megbecsülését és jobb megélhetését célozók Foglalkozniunk kell a frontharcosok ügyével — mondotta továbbá a Kormányzó — mert ott harctéri szenvedésekkel, megpróbáltatásokkal föltétlen kiérdemelték a nemzet halálját és szeretetét. A Kormányzó végül meleg elismerését fejezte ki vitéz Borbély Maczky Emilinek az eddigi lelkes és eredményes munkáját, biztosította őt őszinte rokonszenvéről, mellyel továbbra is kíséri fogja a MOVE Oroszország Frontharcos Szövetség hazafias és szociális munkáját. — **Frontharcos bajtársak!** Felkérlek benneteket, hogy f. hó 16-án a róm. kárm. köristerében d. e. 10 órákor bajtársi értekezletre — lehetőleg teljes számmal — megjelenni szivesek legyetek. Bajtársi üdvözléssel: k. Kraft Aladár.

„Idők jelei” és „Jó Egészség” című nyomtatványokkal hálal egy dolláros szekta vándorapostola és ezekkel igyekszik hivatkozni úgy gyűlekezőknek, melynek ma már városunkban imaháza is van. Bár a teljes vallásszabadság elvén állunk, mégsem tartjuk helyesnek és ésszerűnek, hogy egyik legnagyobb nemzeti szerencsétlenségünket, a felekezeti széttagozódást újabb keletű amerikai szekták propagandájával kímélyítsék és növeljék. A kellő paszorizáció hiányában legyengült lelkek közt a veszedelmes lélekhalás ellen, erősíteni és intenzívebbé kell tenni a vallási életet. Ezt a nemes célt szolgálja a salgótarjáni északi róm. kath. autonóm hitközség szervező nagylelkűségű mozgalom, mely mind szélesebb körben lelkesen terjedve, városunk északi részének katolikusait egy vágyba farrasztotta össze, mely a folyó hó 23-án délután 4 órákor, az Acélgári Olvasóegylet dísztermében tartandó nagygyűlésen fog lényeges és hatalmas kifejezést nyerni.

Jelmezeket

kölcsön kaphat **Donázy Viktor** Magyar Divatruházában Salgótarján.

Salgótarjáni téglagyár nyolc hold belsőséggel, hat szobás lakással eladó.

Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor és bélzavarok, máj és lépduadás, hát és derékfájás ellen a természetadta **Ferenc József** keserűviz, napoként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések bejagazták, hogy a **Ferenc József** viz alhási megbetegedések esetében gyorsan és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

4 polgárit végzett, jó házból való fiú nyomdásztanulónak felvétetik.

„Miesz” Europa.

Ne csodálkozzék az angol nyelvben documentált, orthográfiai tudatlansággal, de mindazonáltal biztosra veszem, ha ezt a címet egy vérbéli angol látó, bármennyire higgadt és hidegvérű, anyanyelvén ilyenén barbár elferdítésen, minden bizonyonl kitörne rajta a „Spleen”. Abban sem vagyok egészen biztos, hogy ezt a szót helyes orthográfiával írtam-e le, de mindegy, dühös roham marad ez, akár angolul írom, akár magyarul magyarázom.

Azt hiszem, a bevezetésben említettettek kellőleg indokolva, megjegyezhetem, hogy e sorok nem ériknt ama szépségkirálynőket, kik Párisban összegyűltek, hogy szépségüket, mint egy előképtárlaton, egy szakértő zsűri által, megbíráltatták, semmi közöm hozzájuk, ez oly privátpasszió, melyhez csak az érdekelteknak, senki másnak lehet köze.

„Miesz”, a német szargóban annyit jelent, mint „rut”, „sanyaru”, „csunya”, émelgős, kellemetlen és azt akarom, megfigyelő tisztességem illoen fejtegetni.

Euróban jelenleg ugy a győző, mint a leggyőzött nemzetek nyögnek, a nagy háború következményeinek határa alatt, török a jeűket a kormányokon levő férfiak, miképen lehetne segíteni ezen „miesz” állapotokon, csöddök, fizetékép-terhek az egész vonalon, az adók terhe majdnem elviselhetetlen, pang a kereskedelem, ipar, tudomány, művészet a gazdaságban tarthatatlanok a viszonyok. Egy járvány ütötte fel a fejét, az ényilkosság, a rablás, a betörés, a sikasztás, mind a „miesz” állapotnak szüleményei. A közjótlékonyssá gethetetlen, mert a hozzáfűzött igényeknek, a legjobb akarata mellett sem képes eleget tenni.

Nem vagyok abszventista, nem akarok senkit zavarni szórakozásában, nem kelek ki sem a korcsmár, sem a vendéglők ellen, mert elvégre szokássá vált már a kvaterkázás és a töltött pohár mellett politizálás, bálozni is muszaj, navre patrio, mert általános az a feltétele, hogy a farsangot nemesebb célokhoz való hozzájárulási alkalom hiján, meg kell ünnepegni, a „főléleges” pénzt csak kell valahová fordítani, az új sikkes női ruha nem érne semmit, ha csak otthon csodálánk, ki kell vinni a bálterembe, hadd csodálja meg a nagyközönség, illetve a fiatalberek gárdája, ez szükségből való reklám, mert ez a nyilvános szépség revü, esetleg házasághoz vezethet és a befektetett tőke ilyformán jó kamatot hozhat, ami nemzetgazdasági szempontból nagy előny.

De az u. n. szépségversenyek, szépségkirálynők avatását, a különben csendes és szerény otthonában élő leányunk Párisba, Amerikába való utaztatás, Montecarloban diszbalók és matiné rendezése, bizony jobb és nemesebb célokra fordíthatnak ezt a sok-sok pénzt.

Sajátosság az ember köveztelensége, azt mondtam, hogy semmi közöm, a szépségkirálynőkhoz és a végén kisült, hogy párhuzamot írtam az általános nyomor és egyekes rendkívüli szórakozási és szórakoztatási vágya között, bocsnátunk kérek mindkét kategóriától, de aki itt ebben a szegény harmadadésben lenyesett országban, aki látja és érzi az emberek és létért való ádáz küzdelmet, egyekes, legalább enyhén mondvá, absztrakt, a közre semmi hasznossal nem járó célokra, milliók elpocsékolása fölött, napirendre térni nem lehet.

Humoreszkát szándékoztam írni, de dráma lett belőle. Megfigyelő.

A Katolikus Irók és Hírlap-írók Országos Pázmány Péter Egyesülete Vadkerti Béla bányászati tanított Ettes-Albertaknán, tagjai sorába felvette, illetve beválasztotta. Az Új Lap főszerkesztője, az Országos Pázmány Péter Egyesületnek ügyvezető igazgatója, a következő sorokat intézte, lapunk hasábjain is oly sokszor szereplő munkástársunkhoz: „T. 65—1930. szám. Igen Tisztelt Kartárs Ur! Örömmel értesültem, hogy az Országos Pázmány Péter Egyesület január 15-iki választmányi ülésén, Kartárs Urat rendes tagjai közé választotta. Midőn erről szóló értesítésemet küldöm, egyben fogadja, legőszintebb szerencsekívánatainkat, s kartársi szeretetünknek nyilvánítását, melytől vagyok Budapest, 1930. január hó 24. Hivatal József ügyvezető igazgató.

Az arany víztészti érdem tulajdonosa a honvédségnél azonnal beosztást nyernek. A MOVE Országos Frontharcos Szövetség ezután is értesíti az arany víztészti érdemmel bíró, állás nélküli frontarcosokat, hogy a legutóbb megjelent honvédelmi miniszteri rendelet értelmében, rangkülönség nélkül felvételek jelentkezhettek a magyar királyi honvédségnél, hol azonnal szolgálati beosztást nyernek. Gömbös Gyula honvédelmi miniszternek ez a rendelete első komoly lépés az állás nélküli frontarcosok nehéz helyzetének megoldására, mely az egész hazai társadalomban nagy örömet keltett.

Kereskedelmi végzett gépirónó nagy gyakorlattal irodai alkalmazást vállal Cim a kiadóban.

Meghívó.

A Salgótarjáni Népbank Részvénytársaság 1930. évi február hó 23-án d. e. 11 órakor Salgótarjánban az intézet helyiségében tartandó XXI. évi rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelőbizottsági jelentés.
3. Zárószámadosok előterjesztése.
4. Az évi nyereség felosztása.
5. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
6. A tőketartalékban maradt 2.500 pengőnek a segélyalaphoz való csatolása.
7. Elnök, alelnök és ügyész évi tiszteletdíjának megállapítása.
8. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok jelenléti díjának megállapítása.
9. Alapszabályszerűleg benyújtott indítványok tárgyalása.

Salgótarján, 1930. február 10-én.

Az Igazgatóság.

Az eredeti zárószámadosok hivatalos helyiségünkben naponta a délelőtti órákban megtekinthetők.

A közgyűlésen résztvenni óhajók részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal pénztárunknál letenni tartoznak. Indítványokat a közgyűlést megelőzőleg legalább 5 nappal az Igazgatósághoz kell benyújtani.

Mérleg. Vagyon: Pénztárkészlet 24.456-55 P, Giro számlán felálló követelések 837-95 P, Pénzintézeteknél fennálló követelések 40.133-19 P, Értékpapírok 37.997-68 P, Váltótárca 1.138.257-29 P, Adósság 95.308-75 P, Jelzálogos kölcsönzés kölcsönök 18.263-51 P, Berendezés 1591 P, Intézeti székhez 44.000 P, Óvadék adósság 33.660 P, Összesen: 1.400.845-92 P. Teher: Részvénytőke 125.000 P, Tőketartalék 2500 P, Rendes tartalék ezévi hozzájárulással 25.000 P, Értékpapír árfolyam tartalék 4.000 P, Alkalmazottak segélyalapja 2600-72 P, Betétek 1.037.608-15 P, Hitelezők 1889-70 P, Visszaszámlázott váltók 149.618-90 P, Engedélyezett kölcsönök 9348 P, Fel nem vett osztalék 580-03 P, Átmenő tételek 33.660 P, Nyereség 25.815-50 P, Összesen: 1.400.845-92 P.

Eredményszám. Tartozik: Fizetett kamatok 85.027-74 P, Üzleti költség 8135-16 P, Ingatlan karbantartási költség 3200-22 P, Személyzeti fizetések 21.340-59 P, Adók és illetékek 12.625-46 P, Leírás 5152-87 P, Adományok 148-60 P, Nyereség 25.815-50 P, Összesen: 161.446-14 P. Követel: Kamatjövdelem 149.255-27 P, Ingatlan jövdelem 5904-26 P, Jutalék és egyéb jövdelem 6286-61 P, Összesen: 161.446-14 P.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánja.

2848/1930. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az 1929. évi XXX. t.-c. 68. §-a értelmében Salgótarján megyei városban megtartott általános tisztújításon betöltetlenül hagyott főmérnöki állásra pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazására nézve a fennálló törvényes rendelkezések az irányadóak.

A pályázati kérvényeket 1930. évi február hó 28-ik napjának déli 12 órájáig Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalánál kell benyújtani.

A pályázni szándékozik a pályázati kérvényküldő csatolandó okirattal tartoznak megfelelő képesítésüket igazolni.

A választási időpontját később fogom kitűzni.

Salgassagyarmat, 1930. február 6.

Baross alispán.

SPORT.

POSTÁS SE—SSE 2:1 (1:1) Corinthian-díj középdöntő. Végre lezajlott a többször elhalasztott és várvárt mérkőzés. Sajnos nem a SSE került ki győztesen pedig egy kis szerencsével meg is nyerhette volna a mérkőzést. A Postástól, a róla keringő jó hírek után biztosabb győzelmet lehetett volna várni. Míg ugyanis a SSE a Tarjánban uralkodó páratlanul rossz időjárás miatt pályán alig tarthatott tréninget, addig a Postás már hetek óta komoly tréninget folytatott nem csupán a SSE mérkőzés miatt, hanem mert bajnoki szezióna is már jövővasárnap, febr. 16-án elkezdődik. Ha a SSE is tarthatott volna 2—3 pályatréninget, akkor vasárnap családostan nem volna haza az a kevés számú, de annál hangosabb druckerhad, akinek nem az a fontos, hogy szülővárosa névhez jusson egy szép sportteljesítmény folytán is, hanem, hogy a SSE kikapjon. Szokatlanul nagy számú publikum gyűlt össze ezen a szép, első verőfényes februári napon. Fagyott, kemény pályán kezdődik a játék. A Postás erejének tudatában nagy lendülettel kezd, gyors egymásutánban 2 kornert is elér, azonban eredményt nincs. Néhány perces Postás fölény után a SSE is magára talál s szép, változatos játéka következik. Eredmény azonban csak a 30-ik percben van, mikor is Csiskó, a SSE új szemfűles kis jobbszélsője szépen lefut, gyönyörűen centeréz, ugryhoz Márkushoz kerül a labda, akinek élős lévele a kapusorlaton vissza, de Rigó a helyén van és a labda a hálóban táncol. Góll! 1:0 a SSE javára. A Postás most erősít, frontba is kerül, de Csala mindent ment. Már ugy látszik, hogy a félidő végéig nincs több gól, mikor Horgos lesállásból indul, átpasszol Mátéfnak, aki közelről egyenlítő. Tipikus offside-gól, amiből az látszik, hogy a bírósra is ráért volna egy kis tavaszi tréning, mert ugyan ügyülni nem lehet elejét, de bíraskodni annál könnyebben. Ha a SSE második félidőben 1:0 előnnyel indul volna, nagyon könnyen más az eredmény. Szünet után változatos játék, sőt inkább a SSE van frontban, mégis a 10-ik percben a Postás új utat talál. Kertész révén. 2:1 a Postás javára. A győztes gól után a SSE egyideig még próbálkozik egyenlítőni, de a szerencse is elhagyja, ugryhoz hovatovább kiütözik a Postás nagyobb felkészültsége. Jók voltak a győztes csapatban Bobrik, Bokor, Mátéfy, Horgos és Jelen, a SBE-ben Csala szenzációsan

védett, ő volt a mezőny legjobb embere. Jók voltak még Paskó, Schott, Rigó és Csiskó. Kár, hogy Csiskót a II. félidőben nem foglalkoztatták eléggé, pedig a kis fiatal csatár máris beérkezett.

A Bükk és Mátravidéki (Észak-magyarországi) Autómobil Club tagjai 1930. évi tagsági igazolványuk felmutatása mellett a Club nógrádmegyei fősztályának vezetését (dr. Buchalla Sándor rendőrkapitány, Balassagyarmat) kiállított utalványokra az alábbi kedvezményeket vehetik igénybe: 1) Shell és Steana Rex kutaknál a motalkót 2 fillér engedménnyel, az olajat 20% kedvezménnyel. 2) Lardoline Ricit olajat 15% kedvezménnyel. 3) Hungária, Carlton, Britania és Merán szállodák Budapesti Korona és Abbazia szállók Miskolcon; Varosi szálló Egerben és a Korona szállók Sátorlajuhelyen, Gyöngyösön és Nyíregyházán, valamint az Angol Királyi szálló Debrecenben a szobák napi árából 20% engedményt; az a la carte étkezésnél az étlapi árákból 10% kedvezményt adnak. 4) Cyklop garage a garagedijakból és a javítás munkálataiból 15% kedvezményt ad. 5) A Császárfürdő a gőz, kád és iszapfürdő árából 33 % -ot; a Szt. Lukácsfürdő a fürdőárakból 30 százaléka, a szobák árából főidőnyben 10 százaléka, télen 20 százaléka; a szerencsi iszapfürdő 20 százaléka árendéményt ad. Belépési nyilatkozat és részletes információ Márton Istvánnál szereshető be. A Bémac. salgótarjáni motorosztálya.

A Vasuti utmutató legújabb tavaszi nemzetközi és a magyarországi kiadása megjelent. A nemzetközi kiadás a hazai menetrendeken kívül olasz, német, osztrák, cseh, jugoszláv, svájci, belga, holland, lengyel és román menetrendeket és díjszabásokat tartalmaz, valamint tartalmazza a spanyol, portugál, török és görög közvetlen vonatok menetrendjeit. A Vasuti Utmutató vásárlói díjtalanul kapják az Országos Autóbusz Szövetség által szerkesztett hivatalos autóbusszmenetrendeket, valamint a 144 oldalas külföldi közvetlen gyorsvonatok menetrendjeit és a menetárakat is feltüntető könyveket. A célszerű külföldi szállodai tájékoztatót is magában foglaló nemzetközi kiadás ára 350 P, a hazai kis kiadás pedig 160 P. Mindenütt kapható.

Nyílttér.

Nem vagyok azonos azzal a helybeli pékmesterrel, aki Fülekre „A Munka” f. hó 8-ik számban megjelent cikk szerint 2/5 fillért szállítja a killet és 6 fillért olcsóbban a kenyeret. Tisztelettel: Salgótarján, 1930. II. 14.

Takács Ferenc pékmester.

“E rovat alatt közöltéktér felelősséget nem vállal a Szerk.

Éppen kellő időben

megjelent a Rudolf Mosse r.-t.

Magyarország — Ujságkatalogusa

amelyet ezen hirdetőiroda régi és újonnan jelentkező ügyfeleinek ingyen és bérmentve megküld a

RUDOLF MOSSE R.-T. hirdetőiroda

BUDAPEST
IV. Váci-utca 18.
Rudolf Mosse-Ház

Telefon: Aut. 835—83, 835—85.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

15. Sz. 16. V.

**SZABADSÁG
SZERIELEM**
9 felvonásban.
Hegyzosor hóse
5 felvonásban.
Hiradó.

18. keddi

16 éven felülieknek!
Néma tanu
10 felvonásban.
Loulou kisasszony
férje 8 felvonásban.
Hiradó.

19. szerda

Cárnó és a
gárdahadnagy
10 felvonásban.
Aki megátkozta
a pénzt
6 felvonásban.

Kezdeti hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér

**1
ezret hozott!**

Miért?

Mert legszebben fest, vegyileg tisztít. Tükörfényes galérmosásban utólréhetetlen.

**Szilágyi
KELMEFESTŐ**

Salgótarján Fő-u. 11.

Itz egész életben hű barát!

**SINGER
VARRÓGÉP.**

*Kezvesztő szerkesztés feltétel
Kicsiny havi részletek.*

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS

SALGÓTARJÁN

a róm. kath. templom mellett.

Meghívó.

A Salgótarjáni Keresztény Iparosok Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet f. évi február hó 23-án, vasárnap délelőtti 10 órakor az Ipartestület székházában tartja

évi rendes közgyűlést

melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

A tárgysorozat, mérleg és eredményszám, valamint az igazgatóság jelentése a közgyűlés előtt 8 napon át megtekinthető a tisztelettel tagok rendelkezésére áll az üzleti helyiségben.

Határozatképesség esetén a közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül f. évi március hó 2-án, vasárnap délelőtti 10 órakor ugyancsak az Ipartestületben fog megtartani.

Eredeti Eternola

Beszélőgépek

**Eternola Edisonbéli
hanglemezek 12 havi részletek kaphatók.**

1 drb, gramafonlemez 5 Pengő.

Szántó Sándor

műszaki üzletében
Salgótarján. Telefon: 72.

Rádiókészülékek

6—12—18 hónapra kapható.